

Beheersgras: Scoren op imago en ecologische duurzaamheid

Durk Durksz

Op kleinere en extensieve melkveebedrijven wordt vaak beheersgras ingezet als extra inkomstenbron. Voor intensieve bedrijven zou het niet interessant zijn. Als het beheersgras op het eigen bedrijf geteeld wordt, blijkt dit vaak meer te kosten dan het opbrengt. Het imago en de ecologische duurzaamheid worden wel hoger. Alleen voor het grotere extensieve bedrijf is de liquiditeitsontwikkeling positief.

Het inpassen van 25 % beheersgras op het eigen bedrijf levert in vrijwel alle situaties een royale verbetering van de indicatieve imagoscore op. Deze score ligt circa 10 tot 12 % hoger dan zonder inpassen van beheersgras. De ecologische duurzaamheid neemt toe met enkele procenten (+4). Bij een gelijkblijvend melkquotum en oppervlakte zal de stikstofjaargift gemiddeld over het bedrijf fors dalen (35 – 65 kg N/ha lager), de zelfvoorzieningsgraad van ruwvoer daalt eveneens. Door de hogere noodzakelijke aan-

voer van snijmais en eiwitrijker krachtvoer wordt het N- en P-overschot voor MINAS iets hoger (resp. 3 tot 13 kg N/ha en 5 tot 9 kg P₂O₅/ha hoger). In geen van de doorgerekende situaties wordt er MINAS N-heffing betaald. Bij het middelgrote bedrijf van 700.000 kg melk en 20.000 kg/ha moet er bijna € 800,- aan fosfaatheffing betaald worden.

De liquiditeitsontwikkeling was in vrijwel alle situaties (licht) negatief. Alleen het extensieve bedrijf met 7 ton melk ging er € 3.500,- op vooruit. Hier waren wel 140 extra uren voor nodig. Op het intensieve bedrijf (Tabel 1) was de liquiditeitsontwikkeling negatief, bij een vrijwel gelijkblijvend aantal gewerkte uren. De kritieke melkprijs steeg een fractie. Als de inzet van beheersgras 10 % extra arbeid vraagt, gaan de kosten nog meer omhoog: de kritieke melkprijs stijgt met maar liefst € 1,00 per 100 kg melk. Bij extra eigen mechanisatie en/of opslag gaan de kosten ook flink omhoog (€ 0,50 hoger per kg melk). Een vergelijkbare kostenstijging is te verwachten als op het gangbare grasland de N-gift niet hoger wordt dan 250 kg N/ha (i.p.v. 320). De imagoscore en de ecologische duurzaamheid worden wel aanmerkelijk hoger.

Sterke punten beheersgras inpassen

Door het inpassen van beheersgras stijgt de indicatieve imagoscore fors. Ook de ecologische duurzaamheid neemt toe. De interne sociale duurzaamheid blijft gelijk, immers het aantal uren dat het gezin inbrengt verandert niet.

Zwakke punten beheersgras inpassen

De arbeidsopbrengst wordt veelal lager. Ook de liquiditeitsontwikkeling is meestal negatief, waardoor de kritieke melkprijs stijgt. De arbeidsbehoefte neemt licht toe, terwijl daar geen extra inkomsten tegenover staan. De aangevoerde hoeveelheid ruwvoer en krachtvoer worden hoger, waardoor er een grotere kans is op overschrijding van de MINAS-normen.

ACCOUNTSADVIES

Pascal Peeters,
senior agrarisch
bedrijfsadviseur
ABAB Accountants

moeten worden waar natuurgrond beschikbaar is. Dit is veelal niet de grond die in de buurt van de stal gelegen is. Het biedt mogelijkheden voor sommige bedrijven indien de koeien en de melkveehouder niet gericht zijn op de hoge melkproductie. Een melkveehouder zal ook zelf moeten inschatten wat de waarde van ecologische duurzaamheid voor hem en de omgeving is. Ik denk dat een ondernemer die afstand wil doen van de eigendomsgrond, eerst ook andere alternatieven zal overwegen.

De aanwezige stille reserve in grond omzetten in goedkope pacht is voor de kritieke melkprijs goed. Dit is natuurlijk geen nieuws meer. Indien een ondernemer deze optie serieus wil overwegen zal in eerste instantie bekeken

Een melkveehouder zal ook zelf moeten inschatten wat de waarde van ecologische duurzaamheid voor hem en de omgeving is.

Tabel 1 Effect van inpassen beheersgras (met invloedrijke factoren) voor situatie met 700.000 kg melk en 20.000 kg melk per ha op duurzaamheidsindicatoren (afwijking t.o.v. Basis)

	Basis	25% beheersgras	Invloedrijke factoren		
			10% extra arbeid	Extra mechanisatie ³	N-gift gangbaar gras 250 kg/ha ⁴
Aantal koeien	70	+0	+0	+0	+0
Oppervlakte (ha)	35	+0	+0	+0	+0
Mestafvoer (m ³)	423	+0	+0	+0	+0
Quotum (kg/ha)	20.000	+0	+0	+0	+0
Liquiditeitsontwikkeling ¹ (€)	4500	-1400	-7200	-3800	-3700
Kritieke melkprijs ¹ (€/100 kg melk)	31,3	+0,2	+1,0	+0,5	+0,5
Arbeidsbehoefte (uren)	3920	+10	+400	+10	+20
Economische dzh² (%)	113	-1	-3	-1	-1
Intern sociale dzh² (%)	74	+0	+0	+0	-2
Indicatie imagoscore (%)	81	+12	+12	+12	+18
Ecologische dzh² (%)	91	+4	+4	+4	+11

Interessant voor: Extensieve bedrijven van voldoende omvang. (< 10.000 kg quotum/ha)

1) Basisfinanciering is € 1,- per kg melk, met 10 % aflossing en 5 % rente

2) Duurzaamheid

3) Extra investering van € 20.000, a.o. aanschaf balenwagen, extra opslagruimte

